משניות מבוארות

מסכת כלים פרק טז

חֵלֶק מֵהֶם צוּרָת כְּלִי. **כְּלִי עֵץ מַאִימְתִּי מִקַּבְּלִין טֻמְאָה.** פִּרוּשׁ מַאִימְתִּי נִקְרָאִין כְּלֵי לְקַבֵּלָן טֻמְאָה, **הַמִּטָּה וְהַעֲרִיסָה** מִטָּה שֶׁל קָטָן, **מִשֶּׁיּוּשְׁפּוּ בְּעוּר הַדָּב,** לְהַסִיר קַסְמָן שֶׁבָּהֶם שֶׁמִּשְׁרַטְרִין הַבַּשָּׂר. **גְּמַר בְּלֹבוֹ שֹׁלֶא לְשׁוּף** אוֹתָם, דְּהַיְנוּ שֶׁרוֹצֶה לְהִשְׁתַּמֵּשׁ בָּהֶם בְּלֹא שִׁיּוּף, **טֻמְאָה** הַכְּלִי, הֵינוּ מִקַּבֶּלֶת טֻמְאָה אֲפִילּוּ שֶׁלֹּא שִׁיפֵּה אוֹתָם. **רַבִּי מֵאִיר אוֹמֵר, הַמִּטָּה** שֶׁהִיא מְסוֹרֶגֶת בַּחֲבָלִים, **מִשֶּׁיַּעֲשֶׂנָּה בְּתָאִים.** מִשֶּׁיִּסְרֹג בְּלֹא שִׁיּוּף, **בְּתִים,** הֶרְוַח בֵּין חֶבֶל לְחֶבֶל נִקְרָא בַּיִת. **ב) הַסֵּלִים שֶׁל עֵץ,** מַאִימְתִּי גְּמַר מְלַאכְתָּן, **מִשֶּׁיַּחֲזִיקוּ,** שֶׁיִּגְמֹר עֲשִׂיַּת שִׁפּוּתָן, דְּדֶרֶךְ הָעוֹשִׂים סַלִּים שֶׁסּוֹגֵר אֶת שִׁפּוּתוֹ כְּדֵי שֶׁתִּתְחַבֵּר הָאֲרִיגָה וְלֹא תִּתְפְּרֵד, **וְיִקָּנֵב,** יְקַצֵּץ רְאשֵׁי קְנֵה הַרִמּוֹנִית בַּחוּטֵיהֶן לְחוּץ. **וְשֶׁל תְּמָרָה,** סַלִּים הָעֲשׂוּיִין מְעַנְפֵי הַדֶּקֶל, **אַף עַל פִּי שֶׁלֹּא קִנֵּב מִבְּפְנִים,** **טֻמְאָה.** מִפְּנֵי **שֶׁכֵּן מְקִימִין** אֲפִילּוּ בְּלֹא קְנִיבָה. **כֵּלְבָלָה.** סֹל הָעֲשׂוּיָה גַּמִּי, מִין עֵשֶׂב, גְּמַר מְלַאכְתּוֹ **מִשֶּׁיַּחֲזִיק וְיִקָּנֵב וְיִגְמוֹר אֶת הַתְּלוּיָה,** חֶבֶל שֶׁתּוֹלִין בּוֹ לְכַלְכֵּלָה. **בֵּית הַלְּגִינִין,** כְּלִי שֶׁמְּנִיחִין בְּתוֹכוֹ לְגִינִין לְשַׁמְּרוֹ בּוֹ כּוֹסוֹת, **אַף עַל פִּי שֶׁלֹּא קִנֵּב מִבְּפְנִים,** **טֻמְאָה.** מִפְּנֵי **שֶׁכֵּן מְקִימִין,** שֶׁאֵין מַדְרֵךְ הָאֲנָשִׁים לְהִתְּחוֹב הַקְּצוֹתוֹת. **ג) הַקְּטוֹנִין הַקְּטָנִים,** קְטַן שֶׁל כְּלִי שֶׁבּוֹדְרִין בּוֹ קִטְנִיּוֹת, וְהוּא נַעֲשֶׂה חֲרִיצִים שֶׁל דֶּקֶל, **וְהַקְּלוֹתוֹת,** קְפוֹת קְטַנּוֹת, גְּמַר מְלַאכְתָּן **מִשֶּׁיַּחֲזִיקוּ וְיִקָּנֵב.** **הַקְּטוֹנִין הַגְּדוֹלִים, וְהַסּוּגִין הַגְּדוֹלִים,** קְפוֹת גְּדוֹלוֹת, גְּמַר מְלַאכְתָּן **מִשֶּׁיַּעֲשֶׂה שְׁנֵי דְּרוֹרִים בְּרוּחַב שֶׁלָּהֶם.** שֶׁאֵחַר שֶׁאֲרֵג שׁוּלֵי קֵפָה אוֹרְגִין כְּיבּוֹתֵיהֶן שׁוּרוֹת עֲגֹלוֹת שֶׁנִּקְרָאִין דּוּרִים, רָאוּי יֵשׁ לָהֶן בֵּית קִבּוּל שֶׁכֵּבֶר רְאוּיִן לְמָה שֶׁנַּעֲשָׂנוּ וְצוּרָת הַכְּלִי עֲלֵיהֶן, **יָם נָפָה,** יְרִיעָה אֲרוּגָה לְנָפָה, **וּבְבָרָה,** כְּדַפְרַשְׁנוּ לְעֵיל בְּפֶרֶק טוֹ מִשְׁנָה ג-ד, **וְכָף שֶׁל מֹאזְנַיִם,** הַבַּיְסִיס שֶׁנּוֹתְנִים עֲלֵיהֶם הַמֹּאזְנַיִם גְּמַר מְלַאכְתָּן **מִשֶּׁיַּעֲשֶׂה דּוּר אֶחָד.** מִשֶּׁנִּגְבְּהָה עַל שִׁפּוּת שׁוּרָה אַחַת **לְרֹחַב שֶׁלָּהּ.** מְלַאכְתָּה **מִשֶּׁיַּעֲשֶׂה שְׁתֵּי צְפִירוֹת** שֶׁנֵּי סְבִיבוֹת **לְרֹחַב שֶׁלָּהּ.** **וְהַעֲרֵב** מִין קֵפָה שֶׁאֵין שִׁפּוּת גְּבוֹהָה כְּקֵפָה, גְּמַר מְלַאכְתָּהּ **מִשֶּׁיַּעֲשֶׂה בּוֹ צְפִירָה אַחַת.** **ד) כְּלִי עוֹר מַאִימְתִּי מִקַּבְּלִים טֻמְאָה.** **הַתּוּרְמֹל** כִּיס שֶׁל עוֹר שֶׁהָרוֹעֶה נוֹתֵן בּוֹ מְזוֹנוֹתָיו, גְּמַר מְלַאכְתּוֹ **מִשֶּׁיְּחַבְּרוּ** שֶׁיְּקַבְּלוּ קְצָתוֹ וְיִתְקַרְבוּ אוֹתוֹ שֶׁיְּהֵא שָׁפֵּה לְכָלִי. **וְיִקָּנֵב,** תְּחוּתוֹ קְצוֹת הָעוֹר הַיּוֹצְאִין לְחוּץ, **וְיַעֲשֶׂה קִיחוֹתָיו,** יַעֲשֶׂה לוֹ כְּמִין אָזְנַיִם קְטַנּוֹת וְיַכְנִיס בּוֹ הַחֲבָלִים שֶׁסּוֹגְרִין אוֹתוֹ. **רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר,** גְּמַר מְלַאכְתּוֹ **מִשֶּׁיַּעֲשֶׂה בּוֹ אָזְנַיִם,** שֶׁאוֹחֲזִין בָּהֶם. **סְקָרְטִיא,** עוֹר שֶׁלּוֹבְשִׁין הָעֲבָדִים בְּשַׁעַת מְלַאכְתָּן, גְּמַר מְלַאכְתּוֹ **מִשֶּׁיַּחֲזִיק וְיִקָּנֵב וְיַעֲשֶׂה אֹם בְּשַׁעַת מְלַאכְתָּהּ.** כְּמִין צְיָצִית שֶׁעּוֹשִׂין לְשֵׁלֶת שֶׁעּוֹשִׂין לָהּ כְּדֵי לְקַשְּׁרָהּ בָּהֶן. **רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר מִשֶּׁיַּעֲשֶׂה בּוֹ טַבְעוֹתַיִךְ,** טַבְעוֹת נְחֹשֶׁת אוֹ בְּרֶזֶל שֶׁנּוֹתְנִין בְּקִצָּה הַסְּקָרְטִיָּא. וְרַמְבַ"ם פֵּרֵשׁ סְקָרְטִיָּא, עוֹר שֶׁאוֹכְלִין עָלָיו, וְצִיצָתָהּ הוּא אֶמְצַע הָעוֹר שֶׁנּוֹתְנִין עָלָיו טֹס שֶׁל מַתֶּכֶת לְנוּי. **קִטּוֹבִלְיָא,** עוֹר שֶׁלּוֹךְ שֶׁסּוֹרְסִין עַל גַּבֵּי הַמִּטָּה, עָלָיו, אַף עַל פִּי שֶׁאֵין הַכִּסּוּי מְחַבֵּר, כֵּיוָן שֶׁרְגִילִין לְהִיוֹת תָּמִיד עָלָיו, **טֻמְאָה,** **וְכָל שֶׁאֵינוֹ מִשְׁמֵשׁ אֶלָּא בְּשַׁעַת מְלַאכָה, טָהוֹר.** **ה) תִּיק הַסִּיף וְהַסִּכִּין וְהַסְּפִיגִין,** סַכִּין שֶׁיֵּשׁ לוֹ שְׁתֵּי פִּיּוֹת, **תִּיק מִסְפֹּרֶת** שֶׁהַסֵּפֶר מַחֲזִיק בּוֹ הַמִּסְפָּרַיִם שֶׁל נָשִׁים, **וּמִסְפָּרַיִם** תִּיק הַמִּסְפָּרַיִם, **וְהַתְּעֵר** תִּיק שֶׁל תַּעַר, **תִּיק מְכוּחֹל,** תִּיק כְּלִי שֶׁכּוֹחֲלִין בּוֹ הָעֵינַיִם, **וּבֵית הַכּוּחֹל,** כְּלִי שֶׁשּׁוֹמְרִין בּוֹ הַכּוּחֹל. **תִּיק מַכְתֵּב,** תִּיק שֶׁמְּחַזִּיקִין בּוֹ קְלִפּוֹת שֶׁל בְּרוֹשׁ אוֹ בְּרוֹל, **וְרִגְתָּיִם,** כְּלִי אֶחָד שֶׁיֵּשׁ בּוֹ הַרְבֵּה תִּיקִים חֲלוּקִין, לְקִלְמוֹס וּלְסֵרִין וּלְמִסְפָּרַיִם, וְרוֹפְאֵי הַחֲבוּרוֹת הוֹבְשִׁין מִשְׁתַּמְּשִׁין בּוֹ בְּהַרְבֵּה, **תִּיק טַבְלָה וְסִקְרָטִיָּא,** תִּיק שֶׁמְּחַזִּיקִין בּוֹ טַבְלָא שֶׁעוֹשִׂין בָּהּ חֲכוּמָה וּבוֹ שִׁרְטוּטִין וּרְשָׁמִין שֶׁבָּהֶן מְסִירִין מְלֶכֶל הַחֲמָה וְהַכּוֹכָבִים, וְנִקְרָא אַסְטְרוֹלַיְיק, **בֵּית הַחִצִּים,** רָתִיחַ שֶׁל חִצִּים, **בֵּית הַפְּגוּשׁוֹת,** רָתִיחַ לְחִצִּים רְחָבִים, **הַרֵי אֵלּוּ טְמֵאִים.** שֶׁהֲרֵי הַכְּלִי צָרִיךְ לָהֶם בֵּין בִּשְׁעַת מְלַאכְתָּהּ בֵּין בִּשְׁעַת מְלַאכְתָּהּ. **תִּיק סַמְמוֹנִיָּא,** כְּלִי שֶׁמְּנִיחִין בּוֹ סַמָּנִים, **וְכָל שֶׁהוּא נוֹתֵן בּוֹ הַכְּלִי מְלֻכְלָכָה, טָמֵא.** וְאִם נוֹתֵן בּוֹ **מִצְוֹת. טָהוֹר.** שֶׁקָּל שֶׁמְּכַנְּסוֹ מִן הַצַּד וּמִשְׁתַּמֵּשׁ בּוֹ אֶלָּא מִכְּנָה בְּעֵלְכָּה. **תִּיק חֲלִילִין, רַבִּי יְהוּדָה מְטַהֵר, מִפְּנֵי שֶׁהוּא נוֹתֵן מִצְוֹת.** וּמִשְׁמַע דְּתָנֵא קַמָּא סוֹבֵר שֶׁהוּא טָמֵא, אַף עַל פִּי שֶׁנּוֹתְנוֹ מִצְוֹת, וְגִרְסַת רַשִׁ"י. **חִפּוּי הָאֶלֶה,** כְּלִי זֵיוָן כְּמִין חִצִּים קְטַנִּים, **הַקְּשָׁת וְהַרְמוֹן, הֲרֵי אֵלּוּ טְהוֹרִין.** **תִּיק הַכְּלִי,** **הַעֲשׂוּיוֹת לְחִפּוּי.** הֵינוּ לְמַלְכָּה. **טָהוֹר.** דְּכִתְיב "אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה מְלֶאכָה בָהֶם" מְלֶאכָה פְּרָט לְחִפּוּי כֵּלִים.

מסכת כלים פרק יז

מִשָּׁרָשִׁים כְּלִי עֵץ אֲרֵז הָעֲשׂוּי לְזֻמָּר, **וּרְבִיעִית** מִין כְּלִי זֶמֶר שֶׁל **אֵלִיָּיה,** שֶׁל הַמְקוֹנְנוֹת, **וְגוּגְלֶת הָעֵנִי,** תַּרְמִילוֹ שֶׁל הָעֵנִי, **וְסוּמוֹכוֹת הַמִּטָּה,** קוֹרוֹת שֶׁסּוֹמְכִין בּוֹ הַמִּטָּה שֶׁלֹּא תִּפֹּל, **וּטְפוֹס שֶׁל תְּפִלָּה.** דְּפוּס שֶׁל עֵץ שֶׁעּוֹשִׂין עָלָיו תְּפִלִּין, **וְאַמּוּם שֶׁל עוֹשֶׂה חוּתִין,** דְּפוּס שֶׁל עֵץ שֶׁאוֹרְגִין עָלָיו הַבָּגֶד, מִלְּשׁוֹן (בראשית מט, יא) "וּבְדַם עֲנָבִים סוּתוֹ".

רַשִׁ"י גּוֹרְסִין עוֹשֶׂה סָאוֹת, וְהוּא דְּפוּס שֶׁל עוֹשֵׂי שְׁלָשׁוֹת שֶׁל בְּרָזֶל. **הַרֵי אֵלּוּ טְהוֹרִים.** **זֶה הַכְּלָל אָמַר רַבִּי יוֹסֵי, כָּל מִשְׁמֹשִׁי מִשְׁמַשְׁיו שֶׁל אָדָם,** כְּגוֹן כִּסּוּי כְּלִי וּמַרְזִיחֵי כֵּלִים שֶׁהֵם נַעֲשִׂין לְשֵׁם הַכֵּלִים הַמְּשַׁמְּשִׁין אֶת הָאָדָם, אֵם הֵם מְשַׁמְּשִׁין בּוֹ **בְּשַׁעַת מְלַאכָה,** וּבֵין **וְשֶׁלֹּא בְּשַׁעַת מְלַאכָה,** הֵיְנוּ אֲפִילּוּ כְּשֶׁהַכְּלִי רֵיק הַכִּסּוּי עָלָיו, אַף עַל פִּי שֶׁאֵין הַכִּסּוּי מְחַבֵּר, כֵּיוָן שֶׁרְגִילִין לִהְיוֹת תָּמִיד עָלָיו, **טָמֵא,** **וְכָל שֶׁאֵינוֹ מִשְׁמֵשׁ אֶלָּא בְּשַׁעַת מְלַאכָה, טָהוֹר.** **ה) תִּיק הַסִּיף וְהַסִּכִּין וְהַסְּפִיגִין.** סַכִּין שֶׁיֵּשׁ לוֹ שְׁתֵּי פִּיּוֹת, **תִּיק מִסְפֹּרֶת** שֶׁהַסֵּפֶר מַחֲזִיק בּוֹ הַמִּסְפָּרַיִם שֶׁל נָשִׁים, **וּמִסְפָּרַיִם** תִּיק הַמִּסְפָּרַיִם, **וְהַתְּעֵר** תִּיק שֶׁל תַּעַר, **תִּיק מְכוּחֹל,** תִּיק כְּלִי שֶׁכּוֹחֲלִין בּוֹ הָעֵינַיִם, **וּבֵית הַכּוּחֹל,** כְּלִי שֶׁשּׁוֹמְרִין בּוֹ הַכּוּחֹל. **תִּיק מַכְתֵּב,** תִּיק שֶׁמְּחַזִּיקִין בּוֹ קְלִפּוֹת שֶׁל בְּרוֹשׁ אוֹ בְּרוֹל, **וְרִגְתָּיִם,** כְּלִי אֶחָד שֶׁיֵּשׁ בּוֹ הַרְבֵּה תִּיקִים חֲלוּקִין, לְקִלְמוֹס וּלְסֵרִין וּלְמִסְפָּרַיִם. וְרוֹפְאֵי הַחֲבוּרוֹת הוֹבְשִׁין מִשְׁתַּמְּשִׁין בּוֹ הַרְבֵּה, **תִּיק טַבְלָה וְסִקְרָטִיָּא,** תִּיק שֶׁמְּחַזִּיקִין בּוֹ טַבְלָא שֶׁעוֹשִׂין בָּהּ חֲכוּמָה וּבוֹ שִׁרְטוּטִין וּרְשָׁמִין שֶׁבָּהֶן מְסִירִין מְלֶכֶל הַחַמָּה וְהַכּוֹכָבִים, וְנִקְרָא אַסְטְרוֹלַיְיק, **בֵּית הַחִצִּים,** רָתִיחַ שֶׁל חִצִּים, **בֵּית הַפְּגוּשׁוֹת,** רָתִיחַ לְחִצִּים רְחָבִים, **הַרֵי אֵלּוּ טְמֵאִים.** שֶׁהֲרֵי הַכְּלִי צָרִיךְ לָהֶם בֵּין בִּשְׁעַת מְלַאכְתָּהּ בֵּין בִּשְׁעַת מְלַאכְתָּהּ. **תִּיק סַמְמוֹנִיָּא,** כְּלִי שֶׁמְּנִיחִין בּוֹ סַמָּנִים, **וְכָל שֶׁהוּא נוֹתֵן בּוֹ הַכְּלִי מְלֻכְלָכָה, טָמֵא.** וְאִם נוֹתֵן בּוֹ **מִצְוֹת. טָהוֹר.** שֶׁקָּל שֶׁמְּכַנְּסוֹ מִן הַצַּד וּמִשְׁתַּמֵּשׁ בּוֹ אֶלָּא מִכְּנָה בְּעֵלְכָּה. **תִּיק חֲלִילִין, רַבִּי יְהוּדָה מְטַהֵר, מִפְּנֵי שֶׁהוּא נוֹתֵן מִצְוֹת.** וּמִשְׁמַע דְּתָנֵא קַמָּא סוֹבֵר שֶׁהוּא טָמֵא, אַף עַל פִּי שֶׁנּוֹתְנוֹ מִצְוֹת, וְגִרְסַת רַשִׁ"י. **חִפּוּי הָאֶלֶה,** כְּלִי זֵיוָן כְּמִין חִצִּים קְטַנִּים, **הַקְּשָׁת וְהַרְמוֹן, הֲרֵי אֵלּוּ טְהוֹרִין.** **תִּיק הַכְּלִי,** **הַעֲשׂוּיוֹת לְחִפּוּי.** הֵינוּ לְמַלְכָּה. **טָהוֹר.** דְּכִתְיב "אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה מְלֶאכָה בָהֶם" מְלֶאכָה פְּרָט לְחִפּוּי כֵּלִים.

פֶּרֶק יז א) כָּל כְּלֵי בַעֲלֵי בָתִּים. **שֶׁעוֹשִׂין בְּרִמּוֹנִים,** כַּאֲשֶׁר נִקְּבוּ כְּמוֹצֵא רִמּוֹן, כְּסוֹבֵר בַּעֲלֵי בָתִּים חֲסִים עַל כֵּלֵיהֶם, וְאֲפִילּוּ נִקַּב כְּמוֹצֵא זַיִת שֶׁתִּמְּצֵא בּוֹ לְרִמּוֹנִים, אֲבָל כֵּלִים שֶׁל אוֹמָן, נִקְיָבוּן בְּכָל שֶׁהוּא. **רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר מִמָּה שֶׁהוּן,** הֵינוּ כָּל כְּלֵי לְפִי מָה שֶׁהֵיְתָה מִשְׁתַּמֵּשׁ, דִּכְלֵי הַמְּכַתֵּשׁ לְזֵיתִים, שֶׁעוֹשִׂין כְּמוֹצֵא זַיִת, וּלְתַאֲנָה שֶׁעוֹשִׂין כְּמוֹצֵא תְּאֵנָה. **קִפּוֹת הַגְּנָנִים,** שֶׁעֲשׂוּיִין לְתֵּן בָּהֶם יְרָקוֹת, **שֶׁעוֹשִׂין** כְּמוֹצֵא **בְּאַבְּדוֹת** שֶׁל **יָרָק.** וּבְהָא בָּא תָּנֵא קַמָּא מוֹדֶה. וְכָתַב הַתּוֹי"ט וּמִסְתַּבְּרָא דְּבִשְׁל בְּכֵלִים נָמֵי מוֹדֶה. **קִפּוֹת שֶׁל בַּעֲלֵי בָתִּים,** **שֶׁעוֹשִׂין בְּתֵבֵן** בְּמוֹצֵא תֶבֶן. **קִפּוֹת שֶׁל**

בְּמִקְוֹם אַחֵר פֵּרֵשׁ הָרַע"ב דְּכֹר הַגְּדוֹל וְכָסָת הַקָּטָן, **שֶׁל עוֹר** גְּמַר מְלַאכְתָּן **מִשֶּׁיִּחְפּוֹם וְיִקָּנֵב. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר מִשֶּׁיִּתְפְּרֵם וְיַשִּׁיר בָּהֶם יְתֵרוֹת מַחְמֶשֶׁת טְפָחִים,** שֶׁמַּשְׁאִירִים לְהַכְנִיס שֶׁם הַמּוּף לְמַלְאוֹת הַכַּר וְהַכָּסָת. **ד) פְּטִילָיא,** קַפָּה עֲשׂוּיָה מִמִּינֵי הַעֲרָבָה וְאוֹצְרִין בָּהּ הַגְּרוּגְרוֹת, **טֻמְאָה.** **וְחַסִּינָה,** כְּמִין קֵפָה עֲשׂוּיָה מִקּוֹצִים וּמִשִּׁימִין בָּהּ הַיָּטִיר, וְהַרְמַב"ם אוֹצֵר גָּדוֹל שֶׁל חִטִּין, **טְהוֹרָה.** מִדַּאֲיָא עֲשׂוּיָה לְהִתְטַלְטֵל כְּלָל (תפארת ישראל). **סַגְלִיוֹת שֶׁל עֵלִין,** כְּמִין קֵפָה קְטַנָּה שֶׁעֲשׂוּיָה מְעֻלִּין וּמִכְסִין בָּהּ פֵּרוֹת וְאֵינָהּ אֶלָּא מְלֻאכֶת עֲרָאי, לָכֵן הֵן **טְהוֹרוֹת.** אֲבָל סַגְלִיוֹת **שֶׁל נְצָרִין,** שֶׁעֲשׂוּיָה מִמִּינֵי הַדֶּקֶל, **טֻמְאוֹת.** **חוֹתֵל** כְּלִי הָעֲשׂוּי מִמִּינֵי הַדֶּקֶל וּמִנִּיחִין בּוֹ תְּמָרִים לְחוּץ וְהֵן מִתְבַּשְּׁלוֹת בְּתוֹכוֹ, אִם עֲשׂוּי בְּעִנְיָנוֹ **שֶׁהוּא נוֹתֵן לְתוֹכוֹ וְנוֹטֵל מִתּוֹכוֹ, טֻמְאָה,** **וְאִם אֵינוּ יָכוֹל לְהוֹצִיא עַד שֶׁיִּקְרְעֶנּוּ** **אוֹ עַד שֶׁיִּתְּיַנֵּנוּ, טָהוֹר.** הַקִּיפָה, וְלֹא הָיוּ לוֹ כְּלִי. **ו) סְקִיפָה** בֵּית יַד שֶׁל עוֹר **שֶׁל זוּרִי גְּרוֹת,** שֶׁעָשׂוּי שֶׁלֹּא יְתַחֵב לוֹ קוֹץ בְּיָדָיו, אוֹ **שֶׁל הוֹלֵכִי דְרָכִים,** בְּמָקוֹם קוֹצִים, שֶׁצָּרִיךְ לְדַחֹוּת הַקּוֹצִים בְּיָדָיו, אוֹ **שֶׁל עוֹשֵׂי פִּשְׁתָּן,** שֶׁאֵינָהּ כְּיָפָה שֶׁהוּא עָשׂוּי לְאֵחֹז בּוֹ הַדֶּבֶר בְּיָדוֹ יָפָה שֶׁלֹּא יִשָּׁמֵט מִמֶּנּוּ אוֹ כְּדֵי שֶׁלֹּא יְתַחֵב לוֹ קוֹץ בְּיָדָיו, מִקְּרֵי עָשׂוּי לְקַבֵּלָה, שֶׁהַדֶּבֶר שֶׁהוּא אוֹחֵז בּוֹ נִשְׁעָן עַל הַבֵּית יַד. **אֲבָל** בֵּית יַד **שֶׁל צִפָּנִין** **וְשֶׁל נְפָחִין, טְהוֹרָה.** שֶׁאֵינָהּ מְקַבֶּלֶת אֶלָּא לְכָנָף בּוֹ מִפְּנֵי הַזִּעָה. **רַבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר, אַף שֶׁל גְּרוֹסוֹת מִקַּבְּלוֹת אֶת הַזִّעָה בָּהֶן.** הָעוֹשֶׂה גְּרוֹסוֹת שֶׁל פּוֹל בְּרֹחֲבָיו, בֵּית יַד שֶׁלּוֹ עָשׂוּי מִפְּנֵי הַזִּעָה, לָכֵן טְהוֹרָה. **זֶה הַכְּלָל בֵּית יַד הָעָשׂוּי לְקַבֵּלָה, טֻמְאָה.** הָעָשׂוּי **מִפְּנֵי הַזִּעָה,** לְהַכְּנִיס בְּשָׂרוֹ שֶׁלֹּא יִזִּיעַ אוֹ שֶׁלֹּא יִטְנַף הַזִּעָה הַדֵּבֶר שֶׁאוֹחֵז בְּיָדוֹ, **טָהוֹר,** דְּתַשְׁמִישׁ עֲרָאי חָשׁוּב. **ז) הַמְלֹכוֹת** **שֶׁל בָּקָר,** עוֹר שֶׁשָּׂמִין בְּעִינֵי הַפָּרָה כְּדֵי שֶׁתִּסְבֹּק וְתִדְּוֶה, **וְהַחִסִּים שֶׁל הַבָּקָר,** מִצְוַת הַמְּלֹכוֹת כְּדֵי לְהַרְוִיחַ בּוֹ הַבָּקָר, **וְהַמְרַכּוּז שֶׁל זָמָר,** סוּס שֶׁל עֵץ שֶׁהַלְּיָצִים מְשַׁחֲקִין בּוֹ. וְיֵשׁ

מִצְוַת הַמְּלֹכוֹת כְּדֵי שֶׁתִּסְבֹּק וְתִדְּוֶה, **שֶׁהוּא נוֹתֵן מִצְוֹת.** **וְאִם אֵינוּ יָכוֹל לְהוֹצִיא עַד שֶׁיִּקְרְעֶנּוּ** **אוֹ עַד שֶׁיִּתְּיַנֵּנוּ, טָהוֹר.** **ח) תִּיק הַכְּלִי** **הַעֲשׂוּיוֹת לְחִפּוּי.** הֵינוּ לְמַלְכָּה. **טָהוֹר.** דְּכִתְיב "אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה מְלֶאכָה בָהֶם" מְלֶאכָה פְּרָט לְחִפּוּי כֵּלִים.

פֶּרֶק יז א) כָּל כְּלֵי בַעֲלֵי בָתִּים. **שֶׁעוֹשִׂין בְּרִמּוֹנִים.** **הַרֵי אֵלּוּ טְהוֹרִים.** **זֶה הַכְּלָל אָמַר רַבִּי יוֹסֵי, כָּל מִשְׁמֹשִׁי מִשְׁמַשְׁיו שֶׁל אָדָם,** כְּגוֹן כִּסּוּי כְּלִי וּמַרְזִיחֵי כֵּלִים שֶׁהֵם נַעֲשִׂין לְשֵׁם הַכֵּלִים הַמְּשַׁמְּשִׁין אֶת הָאָדָם, אֵם הֵם מְשַׁמְּשִׁין בּוֹ **בְּשַׁעַת מְלַאכָה,** וּבֵין **וְשֶׁלֹּא בְּשַׁעַת מְלַאכָה,** הֵיְנוּ אֲפִילּוּ כְּשֶׁהַכְּלִי רֵיק הַכִּסּוּי עָלָיו, אַף עַל פִּי שֶׁאֵין הַכִּסּוּי מְחַבֵּר, כֵּיוָן שֶׁרְגִילִין לִהְיוֹת תָּמִיד עָלָיו, **טָמֵא,** **וְכָל שֶׁאֵינוֹ מִשְׁמֵשׁ אֶלָּא בְּשַׁעַת מְלַאכָה, טָהוֹר.** **ה) תִּיק הַסִּיף וְהַסִּכִּין וְהַסְּפִיגִין,** סַכִּין שֶׁיֵּשׁ לוֹ שְׁתֵּי פִּיּוֹת, **תִּיק מִסְפֹּרֶת** שֶׁהַסֵּפֶר מַחֲזִיק בּוֹ הַמִּסְפָּרַיִם שֶׁל נָשִׁים, **וּמִסְפָּרַיִם** תִּיק הַמִּסְפָּרַיִם, **וְהַתְּעֵר** תִּיק שֶׁל תַּעַר, **תִּיק מְכוּחֹל,** תִּיק כְּלִי שֶׁכּוֹחֲלִין בּוֹ הָעֵינַיִם, **וּבֵית הַכּוּחֹל,** כְּלִי שֶׁשּׁוֹמְרִין בּוֹ הַכּוּחֹל. **תִּיק מַכְתֵּב,** תִּיק שֶׁמְּחַזִּיקִין בּוֹ קְלִפּוֹת שֶׁל בְּרוֹשׁ אוֹ בְּרוֹל, **וְרִגְתָּיִם,** כְּלִי אֶחָד שֶׁיֵּשׁ בּוֹ הַרְבֵּה תִּיקִים חֲלוּקִין, לְקִלְמוֹס וּלְסֵרִין וּלְמִסְפָּרַיִם. וְרוֹפְאֵי הַחֲבוּרוֹת הוֹבְשִׁין מִשְׁתַּמְּשִׁין בּוֹ הַרְבֵּה, **תִּיק טַבְלָה וְסִקְרָטִיָּא,** תִּיק שֶׁמְּחַזִּיקִין בּוֹ טַבְלָא שֶׁעוֹשִׂין בָּהּ חֲכוּמָה וּבוֹ שִׁרְטוּטִין וּרְשָׁמִין שֶׁבָּהֶן מְסִירִין מְלֶכֶל הַחַמָּה וְהַכּוֹכָבִים, וְנִקְרָא אַסְטְרוֹלַיְיק, **בֵּית הַחִצִּים,** רָתִיחַ שֶׁל חִצִּים, **בֵּית הַפְּגוּשׁוֹת,** רָתִיחַ לְחִצִּים רְחָבִים, **הַרֵי אֵלּוּ טְמֵאִים.** שֶׁהֲרֵי הַכְּלִי צָרִיךְ לָהֶם בֵּין בִּשְׁעַת מְלַאכָה בֵּין בִּשְׁעַת מְלַאכָה. **תִּיק סַמְמוֹנִיָּא,** כְּלִי שֶׁמְּנִיחִין בּוֹ סַמָּנִים, **וְכָל שֶׁהוּא נוֹתֵן בּוֹ הַכְּלִי מְלֻכְלָכָה, טָמֵא.** וְאִם נוֹתֵן בּוֹ **מִצְוֹת. טָהוֹר.** שֶׁקָּל שֶׁמְּכַנְּסוֹ מִן הַצַּד וּמִשְׁתַּמֵּשׁ בּוֹ אֶלָּא מִכְּנָה בְּעֵלְכָּה. **תִּיק חֲלִילִין, רַבִּי יְהוּדָה מְטַהֵר, מִפְּנֵי שֶׁהוּא נוֹתֵן מִצְוֹת.** וּמִשְׁמַע דְּתָנֵא קַמָּא סוֹבֵר שֶׁהוּא טָמֵא, אַף עַל פִּי שֶׁנּוֹתְנוֹ מִצְוֹת, וְגִרְסַת רַשִׁ"י. **חִפּוּי הָאֶלֶה,** כְּלִי זֵיוָן כְּמִין חִצִּים קְטַנִּים, **הַקְּשָׁת וְהַרְמוֹן, הֲרֵי אֵלּוּ טְהוֹרִין.** **תִּיק הַכְּלִי,** **הַעֲשׂוּיוֹת לְחִפּוּי.** הֵינוּ לְמַלְכָּה. **טָהוֹר.** דְּכִתְיב "אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה מְלֶאכָה בָהֶם" מְלֶאכָה פְּרָט לְחִפּוּי כֵּלִים.

משניות מבוארות

בַּלִּים, בַּעֲלֵי מְרַחֲצָאוֹת **בַּגְּבָבָה,** תֵּבֵן דֶּשֶׁן מְרֻבֶּה בְּזֵבֶל בְּהַמּוֹת, שֶׁהַבַּלִּים הָיוּ מִסִּיכִין בּוֹ בַּמֶּרְחָץ. **רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ אוֹמֵר, כֹּלֶם בְּרִמּוֹנִים,** בֵּין בַּעֲלֵי בָתִּים בֵּין בַּעֲלֵי בַלִּים. בְּאַרִיגַת חוטין יש דגוקרא שתי, שנותחין אותו לארוך, ויש חוט ערב, שנכנס בתוכו לרחב. **ב) חֲמִשָּׁה חוּטִין עֶרֶב שֶׁנִּכְנַס בְּתוֹכוֹ לְרֹחַב.** **בִּסְקִיעוּת שֶׁל שְׁתִי,** חֲבִילָה שֶׁל חוּט שְׁתִי וְהוּא דָּק מִשֶּׁל עֶרֶב. **אִם אֵינָהּ מְקַבֶּלֶת אֶת שְׁתִי אַף עַל פִּי שֶׁמְּקַבֶּלֶת** **שֶׁל עֶרֶב, טֻמְאָה.** **בֵּית קְעָרוֹת שֶׁאֵינוֹ מְקַבֵּל קְעָרוֹת, אַף עַל פִּי שֶׁמְּקַבֵּל** **אֶת הַתַּמְחוּיִין,** קְעָרוֹת גְּדוֹלוֹת, **טֻמְאָה.** דְּעֲדַיִן חָזֵי לְתַשְׁמִישׁוּת הָרֹאשׁוֹן. **בֵּית הַמְּחוּיִין,** הַמְּחִתָּה לְעֲשׂוֹת עָרֵבָה. **שֶׁאֵינוֹ** **מְקַבֵּל מִשְׁקִין, אַף עַל פִּי כֵּן,** כֵּיוָן **שֶׁמְּקַבֵּל אֶת הָרִיב, טֻמְאָה.** **רַבִּן גַּמְלִיאֵל** **חֹשֵׁיב,** מִפְּנֵי **שֶׁאֵין מְקַבֵּל מִשְׁקִין.** וְיֵשׁ גּוֹרְסִים רַבִּן גַּמְלִיאֵל (אומר), מִפְּנֵי שֶׁהֵן מְקִימִין אוֹתוֹ. וּלְפָרֵשׁ דַּעַת תַּנָּא קַמָּא קַאי, לָמָּה לְכָתֹב הַקְּבָלָה אֶת הָעֵרֶב וְאֶת הַתַּמְחוּיִין וְהָרִיב טֻמְאָה, מִפְּנֵי שֶׁמְּקִימִין אוֹתוֹ. **ג) הַסֵּלִין** **שֶׁל פַּת, שֶׁעוֹנֵן בְּכִכְּרוֹת שֶׁל פַּת.** הֵיְנוּ בְּמוֹצֵא כִּכְּרוֹת שֶׁל פַּת. **אַפִּיפִיּוֹת,** כְּלִי אָרוּג מְקַנֵּים אוֹ מְזַמְּוִרוֹת שֶׁנִּפְחֲתוּ שוּלֵיהֶן, **שֶׁעֲשׂוּיִין לָהֶן קְנִים מִלְּמַטָּן** **לְמַעְלָה לְחַזֵּק בָּהֶן, טְהוֹרָה,** דְּלֹא לְחַזֵּק תִּקּוּנוֹ. **עָשָׂה לָהּ גַּפּוֹס,** שֶׁגִּפְּסוּ, שֶׁעָקְמוּ מַרְבֵּעַ רוּחוֹתָיו, אֲפִילּוּ כָּל שֶׁהוּ, **טֻמְאָה.** **רַבִּי** **שִׁמְעוֹן אוֹמֵר אִם אֵינָהּ יְכוֹלָה לְהַנִּיחַ בַּגַּפּוֹס, טְהוֹרָה.** **רַב